

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
11/20. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2020. február 4.

A C-515/17. P. és C-561/17 P. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Uniwersytet Wrocławski és Lengyel Köztársaság kontra Kutatási Végrehajtó
Ügynökség (REA)

A Törvényszék tévesen értelmezte a jogot annak megállapításakor, hogy a valamely fél és ügyvédje között fennálló oktatási szerződés sérti az uniós bíróságok előtt eljáró jogi képviselő függetlenségének követelményét

A Bíróság tehát hatályon kívül helyezi a megtámadott végzést

A Bíróság nagytanácsa 2020. február 4-i Uniwersytet Wrocławski és Lengyelország kontra REA ítéletében (C-515/17. P. és C-561/17. P. sz. egyesített ügyek) hatályon kívül helyezte az Európai Unió Törvényszékének azon végzését¹, amely – mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant – azon az alapon utasította el a wrocławai egyetem által a Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA) határozataival szemben indított keresetet, hogy az ezen egyetemet képviselő jogtanácsos esetében nem teljesül az Európai Unió Bíróságának alapokmányában² (a továbbiakban: alapokmány) megkövetelt függetlenségi feltétel.

A REA egy kutatási program keretében támogatási megállapodást kötött a wrocławai egyetemmel. Kiderült azonban, hogy az egyetem nem tartja tiszteletben e megállapodás rendelkezéseit, így módon a REA felmondta azt, és három terhelési értesítést bocsátott ki, amelyeknek a wrocławai egyetem eleget tett.

A wrocławai egyetem később keresetet indított a Törvényszék előtt, amelyben többek között a REA támogatási megállapodás felmondására vonatkozó, valamint az egyetemet a kifizetett támogatások egy részének visszafizetésére kötelező határozatának megsemmisítését kérte. Mivel az egyetemet képviselő jogtanácsost oktatási szerződés kötötte az egyetemhez, a Törvényszék ezt a keresetet mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant utasította el.

A wrocławai egyetem (C-515/17. P. sz. ügy) és a Lengyel Köztársaság (C-561/17. P. sz. ügy) által benyújtott fellebbezés tárgyában eljáró Bíróság emlékeztetett arra, hogy az alapokmány 19. cikke az uniós bíróságok előtt indított közvetlen keresetekkel összefüggésben az e cikk első két bekezdésében nem említett felek képviseletét illetően két eltérő és kumulatív feltételt foglal magában. Az első feltétel³ azt a kötelezettséget írja elő az ilyen felek számára, hogy őket az uniós bíróságok előtt „ügyvéd” képviselje. A második feltétel⁴ azt írja elő, hogy az ilyen felet csak olyan ügyvéd képviselheti, aki valamely tagállam bírósága előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás más részes államának bírósága előtt jogosult eljárni.

Annak megállapítását követően, hogy a wrocławai egyetem jogtanácsosa esetében teljesült a második feltétel, a Bíróság azt vizsgálta, hogy a jelen ügyben teljesül-e az első feltétel.

A Bíróság először is emlékeztetett arra, hogy – a tagállamok nemzeti jogára való visszautalás hiányában – az „ügyvédnek” az alapokmány 19. cikkében szereplő fogalmát önálló módon és egységesen, nemcsak e rendelkezés szövegét, hanem annak kontextusát és célját is figyelembe véve kell értelmezni. E tekintetben hangsúlyozta, hogy – e cikk szövege értelmében – az említett cikk első két bekezdésében nem említett „fél” nem jogosult arra, hogy saját maga járjon el valamely uniós bíróság előtt, hanem harmadik személy, még pontosabban ügyvéd szolgáltatásait

¹ 2017. június 13-i Uniwersytet Wrocławski kontra REA végzés ([T-137/16](#), nem tették közzé).

² Az alapokmány 19. cikke.

³ Az alapokmány 19. cikkének harmadik bekezdésében kimondott feltétel.

⁴ Az alapokmány 19. cikkének negyedik bekezdésében kimondott feltétel.

kell igénybe vennie, ellentétben az első két bekezdésben említett felekkel, akiket adott esetben meghatalmazott is képviselhet. A Bíróság pontosította, hogy az alapokmány 19. cikkében említett ügyvédi képviselet célja mindenekelőtt a megbízó érdekeinek teljesen függetlenül, valamint a törvény és a szakmai és etikai szabályok tiszteletben tartása melletti lehető legjobb megóvása és védelme. A Bíróság emlékeztetett arra, hogy az alapokmány e cikkének konkrét kontextusában az ügyvéd függetlenségének fogalmát nemcsak negatív módon, azaz a munkaviszony hiányával, hanem pozitív módon, azaz a szakmai etikai szabályokra való hivatkozással is meghatározták. Ebben a kontextusban az ügyvédre háruló függetlenségi kötelezettséget nem úgy kell érteni, hogy az ügyvédnek semmiféle kapcsolata nem állhat fenn az ügyfelével, hanem hogy olyan kapcsolatok nem állhatnak fenn, amelyek nyilvánvalóan veszélyeztetik az ügyvéd azon képességét, hogy ügyfelének érdekeit a legjobban szolgálva lássa el ügyfelének védelmét.

A Bíróság e tekintetben emlékeztetett arra, hogy nem elegendően független az általa képviselt jogi személytől az az ügyvéd, aki ennél a jogi személynél olyan jelentős adminisztratív és pénzügyi hatáskörökkel rendelkezik, amelyek ezt a funkciót felsővezetői szintre helyezik, ami ily módon veszélyeztetheti független harmadik személyi minőségét, az az ügyvéd, aki az általa képviselt jogi személynél felsővezetői pozíciókat foglal el, vagy az az ügyvéd, aki részvényekkel rendelkezik az általa képviselt társaságban, amely társaság igazgatótanácsának elnöke.

Nem hasonlítható azonban ezekhez a helyzetekhez az a helyzet, amelyben a jogtanácsos nemcsak hogy nem alárendeltségi viszony keretében látta el a wrocławai egyetem érdekeinek védelmét, hanem ráadásul ehhez az egyetemhez mindössze oktatási tevékenységekre irányuló szerződés kötötte. A Bíróság szerint egy ilyen kapcsolat ugyanis nem elegendő ahhoz, hogy úgy lehessen vélni, hogy ez a jogtanácsos olyan helyzetben volt, amely nyilvánvalóan veszélyeztette azt a képességét, hogy teljesen függetlenül tudja ellátni ügyfele érdekeinek lehető legjobb védelmét.

A Bíróság következőképpen úgy vélte, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításakor, hogy már a wrocławai egyetem és az egyetemet képviselő jogtanácsos közötti, oktatási tevékenységekre irányuló polgári jogi szerződés pusztán fennállása is befolyásolhatta e jogtanácsos függetlenségét, mivel felmerült a veszélye annak, hogy az említett jogtanácsos szakmai véleményét – legalábbis részben – befolyásolja a szakmai környezete. A Bíróság ennél fogva hatályon kívül helyezte a megtámadott végzést, az ügyet pedig visszautalta a Törvényszék elé.

Emlékeztető: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499